

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- ◆ **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Către [Ungaria] și către toate țările, în care va ajunge această scrisoare (...).

Noi, Ștefan voievod [Ștefan cel Mare], domn al Țării Moldovei, (...) vă spun domniilor voastre că (...) păgânul împărat al turcilor își puse în gând să-și răzbune [înfrângerea otomanilor la Podul Înalt] și să vină, în luna mai, [personal] și cu toată puterea sa împotriva noastră și să supună țara noastră, care e poarta creștinătății. Dar dacă această poartă, care e țara noastră, va fi pierdută (...) atunci toată creștinătatea va fi în primejdie. De aceea ne rugăm de domniile voastre să ne trimiteți pe căpitani voștri într-ajutor împotriva dușmanilor creștinătății (...).

Iar noi, din partea noastră făgăduim, pe credința noastră creștinească și cu jurământul domniei noastre, că (...) ne vom lupta până la moarte pentru legea creștinătății.”

(Scrisoarea lui Ștefan cel Mare către principii creștini, 1475)

B. „Provincia mea, Țara Românească, nu e mai departe de scaunul tiranului [sultanului] decât cale de cinci zile și numai Dunărea o desparte de teritoriul dușmanului. În această țară aș fi putut trăi liniștit, singur și fără nicio frică, dacă nu mă simțeam chemat de credința mea față de Majestatea Voastră și față de întreaga creștinătate.

Eu însă, nevrând să sporesc puterea turcilor prin ostașii mei, spre distrugerea creștinilor, de bună voie m-am arătat gata de a lua parte la Liga [Sfântă]*, fapt prin care mi l-am făcut pe tiran dușman de moarte (...). Cu acest dușman neîmpăcat [m-am luptat] pururea raportând o mulțime de victorii, din cele mai glorioase.”

(Memoriul lui Mihai Viteazul către împăratul romano-german Rudolf al II-lea, 1601)

*Liga Sfântă, la care Mihai Viteazul a participat, coaliza principii creștini ai Europei în lupta antiotomană

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă sursa B. **2 puncte**
2. Numiți voievodul la care se referă sursa A. **2 puncte**
3. Precizați comunitatea religioasă la apărarea căreia a participat fiecare voievod român, menționată atât în sursa A, cât și în sursa B. **3 puncte**
4. Precizați adversarii românilor menționați atât în sursa A, cât și în sursa B. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține ideea că aderarea la alianță a impus voievodului declanșarea conflictului militar, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține ideea că participarea voievodului la conflict militar i-a impus acestuia să inițieze/ consolideze alianțe, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
7. Prezentați alte două acțiuni diplomatice ale românilor, în Evul Mediu și/ sau la începutul epocii moderne, în afara celor precizate în texte. **6 puncte**
8. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au contribuit la întemeierea statelor medievale române. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**